

*Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Ustronie Morskie
z dnia*

**Program
Wspierania Rodziny w Gminie Ustronie Morskie
na lata 2025-2027**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE.....	4
1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM	4
1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM	5
1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU	6
2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE USTRONIE MORSKIE	7
2.1. ADRESACI PROGRAMU	8
2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	8
2.2.1. DANE OGÓLNE	8
2.2.2. DEMOGRAFIA.....	9
2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA	10
2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY	11
2.2.5. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE.....	11
2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO	13
2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY	13
2.3.1.1. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU	13
2.3.1.2. PIECZA ZASTĘPCZA, ASYSTENTURA RODZINY, ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”, ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE.....	16
2.3.1.3. KARTA DUŻEJ RODZINY	19
2.3.1.4. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	19
2.3.1.5. POMOC RODZINOM DOTKNIĘTYM PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY	21
2.3.1.6. EDUKACJA, KULTURA, SPORT I REKREACJA, SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY	23
2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY.....	25
2.4. BADANIA ANKIETOWE	26
2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW.....	27
2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH.....	30
2.5. ANALIZA SWOT	32
2.6. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU	35
3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE	37
3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	37
3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	38
4. REALIZACJA PROGRAMU	50
4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY	50
4.2. FINANSOWANIE	50

WPROWADZENIE

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość oraz przemoc domową. Są one najczęstszymi przyczynami niedostosowania społecznego dzieci.

Stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny daje możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności system ten powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Ustronie Morskie został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program został opracowany na lata 2025-2027, a w ramach diagnozy analizie poddano dane z lat 2021-2023.

1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE

1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Kodeks karny (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny – Dz. U. z 2024 r. poz. 17) rozróżnia nieletniego (przed ukończeniem 17 lat) i młodocianego (który popełnia czyn zabroniony przed ukończeniem 21 lat, ale ukończył 24 lata, zanim zapadło orzeczenie w pierwszej instancji). Kodeks cywilny (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – Dz. U. z 2024 r. poz. 1061) wyróżnia małoletniego (osobę przed ukończeniem 18. roku życia), natomiast kodeks pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.), tak jak kodeks karny – młodocianego (z tym że w przypadku prawa pracy jest to osoba pomiędzy 16. a 18. rokiem życia). Kodeks karny zakłada ściąganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka.

Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat. Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18. roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy – Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) normuje problematykę zawierania i ustanawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Kodeks postępowania cywilnego (ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego – Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.) chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (uchwalona przez ONZ 10 grudnia 1948 r.) określa w art. 16 rodzinę jako naturalną i podstawową komórkę społeczeństwa i przyznaje jej prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa. Europejska Karta Społeczna z 1961 r. (zapis w pkt. 16 pierwszej części) stwierdza, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, uchwalona rezolucją nr 34/180 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. podkreśla m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r., ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci (sporządzona w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r. (Dz. U. 1999 nr 99 poz. 1157) ma zastosowanie do dzieci, które w momencie przystosowania nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie. Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego (sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1975 r. (Dz. U. 1999 nr 79 poz. 888), zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny w 1980 r. podkreśla m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Ustronie Morskie będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (do 21 czerwca 2023 r. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 421);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 z późn. zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ustronie Morskie na lata 2022-2032.

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE USTRONIE MORSKIE

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Ustronie Morskie została oparta na badaniu źródeł zastanych (danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców) oraz analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli środowiska lokalnego i pedagogów funkcjonującej w gminie placówki oświatowej. Do analizy przedłożono 29 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do mieszkańców oraz 1 ankietę wypełnioną przez pedagoga i dyrektora z placówki systemu oświaty.

Wśród ankietowanych było 76% kobiet i 24% mężczyzn. Dominujące grupy respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 36-45 lat (41%) oraz 46-55 lat (34%). Mniejszy odsetek spośród badanych stanowiły grupy osób w wieku 56-65 lat (10%), w wieku 26-35 lat oraz pow. 65 lat (po 7,5%). W badaniu nie wzięły udziału osoby poniżej 20. roku życia oraz w wieku 20-25 lat. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 58% spośród nich zadeklarowało posiadanie wykształcenia wyższego. Kolejne grupy stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (27%), zasadniczym zawodowym (10%) oraz podstawowym (5%).

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 59% wszystkich respondentów ankiety mieszka na terenie gminy Ustronie Morskie od urodzenia, a 41% uczestników badania zamieszkuje w gminie od 2 do 35 lat. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	pleć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
29	kobiety (76%)	26-35 lat (7,5%)	od urodzenia (59%)	wyższe (58%)
		36-45 lat (41%)	od 2 do 35 lat (41%)	
		46-55 lat (34%)		średnie (27%)
		56-65 lat (10%)		zasadnicze zawodowe 10%
				podstawowe 5%

	mężczyźni (24%)	powyżej 65 lat (7,5%)		brak deklaracji (2,9%)

Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która została przeprowadzona w obszarach: „Rodzina, dziecko i młodzież, przemoc domowa”; „Zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne” oraz „Kapitał społeczny i ludzki”.

2.1. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ustronie Morskie na lata 2025-2027 są rodziny zamieszkujące teren gminy Ustronie Morskie, w szczególności rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, małoletnich matek, rodzin wychowujących dzieci do lat 5, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.2.1. DANE OGÓLNE

Gmina wiejska Ustronie Morskie położona jest w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie kołobrzeskim. Zajmuje powierzchnię 56,98 km², co stanowi 7,9% powierzchni powiatu. Obszar gminy sąsiaduje z gminami: od zachodu z gminą i miastem Kołobrzeg (powiat kołobrzeski), od południa z gminą Dygowo (powiat kołobrzeski), a od wschodu z gminą Będzino (powiat koszaliński). W ramach struktury administracyjnej jej terytorium obejmuje swoim obszarem 6 sołectw – Gwizd, Kukinia, Kukinka, Rusowo, Sianożęty i Ustronie Morskie.

W gminie Ustronie Morskie w 2023 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 1 145 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 949 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 100 nowych podmiotów, a 56 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie najwięcej (71) jest tych stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1 125) jest mikroprzedsiębiorstw zatrudniających do 9 pracowników. 1,5% podmiotów (17) jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 13,4%

podmiotów (153), a 85,2% podmiotów (975) w rejestrze zakwalifikowane jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Ustronie Morskie najczęściej deklarowanymi rodzajami funkcjonowania były działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych, a także przetwórstwo przemysłowe.

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Ustronie Morskie jest zróżnicowany. Bardzo dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Dalszego rozwoju i nakładów inwestycyjnych wymaga sieć gazowa.

Sieć placówek opiekuńczo-wychowawczych, wychowania przedszkolnego i oświatowych w gminie to: 1 publiczna szkoła podstawowa oraz 1 placówka wychowania przedszkolnego. W roku szkolnym 2023/2024 do przedszkola uczęszczało 131 dzieci, a do szkoły podstawowej 340 uczniów. Działalnością kulturalną w gminie zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury w Ustroniu Morskim oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Ustroniu Morskim z filią w Rusowie wraz z bibliotekami szkolnymi, a także świetlice wiejskie. Zadania ochrony zdrowia w gminie realizują 2 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

Propagowaniu sportu i rozwojowi kultury fizycznej w gminie służą obiekty (Centrum Sportowo-Rekreacyjne Helios (aquapark, korty tenisowe, boisko do piłki plażowej, bowling), wielofunkcyjne boisko Orlik, Euroboisko, Stadion), a także sale gimnastyczne w szkołach i place zabaw. Pomoc społeczną świadczy mieszkańcom Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim, którego działalność pomocową uzupełniają parafie i organizacje pozarządowe, z którymi samorząd gminy współpracuje przy realizacji różnych przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnej.

2.2.2. DEMOGRAFIA

Na koniec 2023 r. gmina Ustronie Morskie liczyła 3 763 mieszkańców, w tym 1 978 kobiet, które stanowiły 52,6% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła w przybliżeniu 66 osób na km². Dane szczegółowe dotyczące struktury wiekowej ludności gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	692	688	710
udział w liczbie mieszkańców	17,6%	17,8%	18,8%
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 423	2 319	2 168
udział w liczbie mieszkańców	61,7%	60,2%	57,6%
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	813	847	885
udział w liczbie mieszkańców	20,7%	21,9%	23,5%

liczba mieszkańców ogółem	3 928	3 854	3 763
----------------------------------	--------------	--------------	--------------

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

W analizowanym okresie ogólna liczba ludności gminy malała. Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, to warto zauważyć, że w latach 2021-2023 liczba dzieci i młodzieży wahała się, liczba osób w wieku produkcyjnym malała, rosła natomiast liczba najstarszych mieszkańców gminy. Sytuację demograficzną kształtuje także przyrost naturalny. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Ustronie Morskie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba urodzeń	32	35	18
liczba zgonów	55	87	81
przyrost naturalny	-23	-52	-63

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

W latach 2021-2023 liczba urodzeń w gminie ulegała wahaniom, podobnie jak liczba zgonów. Przyrost naturalny w latach 2021-2023 był ujemny.

2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA

W 2023 r. w zasobach mieszkaniowych gminy znajdowało się 45 mieszkań komunalnych. Jeśli chodzi o mieszkania socjalne, to w analizowanym okresie gmina dysponowała 11 lokalami.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba mieszkań komunalnych	45	45	45
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	b.d.	b.d.	b,d,
liczba mieszkań socjalnych	13	13	11
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	b.d.	b.d.	b.d.

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W gminie Ustronie Morskie tej formy pomocy udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	9	9	8
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	9	9	8

wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	9 149,75	9 599,12	12 496,21
--	----------	----------	-----------

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu w latach 2021-2023 liczba osób bezrobotnych w gminie ulegała wahaniom: 54 osoby na koniec 2021 r., 19 osób na koniec roku następnego, 25 osób na koniec roku 2023. Udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym również ulegał wahaniom. W analizowanym okresie wśród pozostających bez pracy osób większość stanowiły kobiety, ich liczba wyniosła odpowiednio: 32 (w stosunku do 22 mężczyzn) na koniec 2021 r., 13 (w stosunku do 6 mężczyzn) na koniec 2022 r. i 15 (w stosunku do 10 mężczyzn) na koniec 2023 r. Dane dotyczące bezrobocia przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 6. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 423	2 319	2 168
liczba bezrobotnych w gminie	54	19	25
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	2,23%	0,82%	1,15%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	32	13	15
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	59,25%	68,42%	60,00%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 7. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
stopa bezrobocia w powiecie kołobrzesckim	4,2%	1,8%	2,0%
stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	7,1%	6,7%	6,7%
stopa bezrobocia w kraju	5,4%	5,2%	5,1%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2021-2023 powiat kołobrzescki charakteryzował się niższą w stosunku do województwa zachodniopomorskiego i kraju stopą bezrobocia. W trakcie rozpatrywanego okresu poziom bezrobocia w powiecie ulegał wahaniu, natomiast w województwie i w kraju malał.

2.2.5. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE

Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez **Komendę Powiatową Policji w Kołobrzegu**, na terenie gminy Ustronie Morskie w 2021 r. stwierdzono ogółem 126 przestępstw, w 2022 r. 142 przestępstwa, a w 2023 r. 103 przestępstwa. W analizowanym okresie odnotowano odpowiednio: 1, 3 i 3 przestępstwa

popelnione przez osoby nieletnie. Do najczęściej popelnianych przestępstw w 2023 r. należały: przestępstwa przeciwko mieniu (37 przypadków, o 12 mniej w porównaniu z 2022 r.), przestępstwa gospodarcze (20 przypadków, tyle samo co w 2022 r.) oraz przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (12 przypadków, o 26 mniej w porównaniu z 2022 r.). Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w rozbiciu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	liczba przestępstw		
	2021	2022	2023
stwierdzono ogółem przestępstw:	126	142	103
w tym popelnionych przez nieletnich:	1	3	3
w tym według poszczególnych kategorii przestępstw:			
przeciwko życiu i zdrowiu	5	5	3
przeciwko wolności	0	10	16
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	27	38	12
przeciwko mieniu	47	49	37
przeciwko rodzinie i opiece	9	8	5
przeciwko wiarygodności dokumentów	2	3	4
przestępstwa gospodarcze	15	20	20
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	6	0	2
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	6	3	0
inne	7	3	11

Dane Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu.

W ramach szeroko rozumianej profilaktyki przedstawiciele Policji uczestniczą w spotkaniach z dziećmi i młodzieżą, prowadzą pogadanki i prelekcje profilaktyczne, utrzymują stały kontakt z lokalną społecznością, organizują zebrania z mieszkańcami dotyczące bezpieczeństwa w gminie, dokonują sprawdzania oraz obserwacji miejsc szczególnie niebezpiecznych, a także biorą czynny udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o **kuratorach sądowych**, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów mają charakter niematerialny i dotyczą umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Teren gminy jest objęty działalnością **Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu**. Z nadesłanej informacji wynika, iż w 2023 r. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kołobrzegu prowadził 5 nadzorów wobec 14 osób.

Poniższa tabela przedstawia nadzory kuratorskie prowadzone przez Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kołobrzegu wobec mieszkańców gminy Ustronie Morskie w latach 2021-2023:

Tabela 9. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2021-2023

2021		2022		2023	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
3	10	5	14	5	14
w tym spraw					
w których została ograniczona władza rodzicielska					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
3	10	4	13	4	13
spraw nieletnich którzy dokonali czynu karalnego lub prezentowali przejawy demoralizacji					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
0		1		1	

Dane Sądu Rejonowego w Kołobrzegu.

2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO

Mieszkańcy gminy oprócz podmiotów działających lokalnie, mogą korzystać ze wsparcia instytucji ponadlokalnych, regionalnych i ogólnopolskich. Przedstawione zostały informacje o jednostkach wspierających rodziny i dzieci w gminie Ustronie Morskie usytuowanych na terenie gminy oraz jednostkach udzielających wsparcia mieszkańcom gminy działających poza gminą.

2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY

2.3.1.1. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do realizacji swoich zadań zatrudniał 14 osób, w tym: kadra kierownicza – 1, pracownicy socjalni – 3, pozostali pracownicy – 10.

W 2023 r. na jednego pracownika socjalnego przypadało 1 254 mieszkańców gminy. Wymóg określony w ustawie o pomocy społecznej, która nakłada obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników, lub

proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, był spełniony.

Poniższe tabele prezentują dane dotyczące środków finansowych, które Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował na świadczenia z pomocy społecznej w gminie, beneficjentów objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej oraz przyczyn przyznawania pomocy.

Tabela 10. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej mieszkańcom gminy w latach 2021-2023

wielkość wydatków (w zł)	2021	2022	2023
ogółem	6 638 517,92	12 159 845,03	4 011 362,56

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Tabela 11. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	106	95	76
liczba rodzin	88	74	59
liczba osób w rodzinach	204	170	132
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	5,19%	4,41%	3,51%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Tabela 12. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
ubóstwo	85	73	58	197	169	130
bezdomność	0	2	2	0	2	2
potrzeba ochrony macierzyństwa	4	5	5	25	27	33
bezrobocie	47	39	20	121	108	54
niepełnosprawność	37	23	21	68	33	33
długotrwała lub ciężka choroba	47	36	37	84	62	55
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	4	0	1	20	0	3
w tym rodziny niepełne	3	0	1	13	0	3
przemoc domowa	1	0	1	4	0	7
alkoholizm	1	0	1	1	0	1
narkomania	0	0	0	0	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2021-2023 malała. Malał również udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy.

W latach 2021-2023 najczęstszymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej w gminie były ubóstwo i długotrwała lub ciężka choroba. W pierwszym przypadku na przestrzeni rozpatrywanego okresu liczba rodzin korzystających ze wsparcia malała, w drugim przypadku ulegała wahaniom. Kolejnymi przyczynami udzielania pomocy były malejące pod względem liczby rodzin bezrobocie oraz niepełnosprawność. Dane dotyczące form wsparcia udzielonego mieszkańcom gminy w latach 2021-2023 przedstawia kolejna tabela.

Tabela 13. Rodzaje wsparcia udzielanego przez GOPS w latach 2021-2023

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
pieniężna	75	62	49	75	61	49	173	141	113
rzeczowa	65	36	32	49	26	25	134	80	78
praca socjalna	X	X	X	91	78	71	213	181	167
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	10	10	11	23	18	27
schronienie	1	2	2	1	2	2	1	2	2
usługi opiekuńcze	8	10	10	8	10	10	10	14	15
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

W latach 2021-2023 na terenie gminy najwięcej rodzin korzystało z pracy socjalnej. W mniejszym stopniu mieszkańcy korzystali z pomocy w formie wsparcia finansowego, głównie w postaci zasiłków oraz wsparcia w formie pomocy rzeczowej.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby osób przebywających w DPS-ach oraz kosztów ponoszonych przez gminę z tytułu ich pobytu w DPS-ie przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 14. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
---------------	------	------	------

liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	5	4	4
---	---	---	---

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Tabela 15. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS-ie (w zł) w latach 2021-2023

2021	2022	2023
242 734,26	334 738,27	254 337,60

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Z pomocy w postaci ciepłego posiłku przyznawanego w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 skorzystało w 2021 r. 39 dzieci i 90 osób dorosłych, w 2022 r. 41 dzieci i 80 osób dorosłych, a w 2023 r. 33 dzieci i 63 osoby dorosłe.

2.3.1.2. PIECZA ZASTĘPCZA, ASYSTENTURA RODZINY, ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”, ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE

W 2023 r. liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność, wzrosła w stosunku do 2021 r. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej w analizowanym okresie ulegały wahaniom. Dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 16. Piecza zastępcza w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	3	4	4
koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej (w zł)	4 865,64	5 212,23	1 312,40

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

W 2023 r. pracownicy GOPS-u na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Edukowano rodziców w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, prowadzono pracę socjalną z rodzinami, udzielano wskazówek, informacji i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, uzyskania poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe. W latach 2021-2023 opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objętych było odpowiednio: 88, 74 i 71 rodzin. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 17. Rodziny objęte opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin objętych opieką ośrodka	88	74	71
liczba rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka	24	21	15
liczba rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	12	14	8

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest w szczególności do rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej; rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej; rodzin, w których występują okresowe trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Aby wypełniać należycie zadania nałożone ustawą, asystent rodziny powinien mieć dostęp do dokumentów dotyczących dziecka i rodziny objętej asystą. Asystent musi wiedzieć, kto, w jakim zakresie i z jakim skutkiem podejmował działania na rzecz rodziny po to, aby ich nie powielać, lecz wypełniać te sfery, w których występują wyraźne trudności, zaniedbania i deficyty oraz te, w których działania nie były w ogóle podejmowane.

Asystent rodziny powinien mieć warunki do własnego rozwoju, sprawdzenia i wzmacniania swoich kompetencji oraz poszerzania wiedzy. Niezależnie bowiem od formy zatrudnienia, asystent rodziny jest pracownikiem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, jednostki gminnej lub jednostki pracującej na zlecenie gminy. Ma więc takie same prawa i obowiązki, jak pozostali pracownicy oraz prawo do ochrony przewidzianej dla pracowników wykonujących zadania publiczne.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. Praca asystenta nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie tej samej gminy. Nie może on też prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę. W 2023 r. z pomocy asystenta rodziny skorzystało 6 rodzin z terenu gminy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w analizowanym okresie.

Tabela 18. Asystentura rodziny w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem	6	7	6
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	10	9	9
koszty ponoszone w związku z zatrudnieniem asystentów rodziny (w zł)	17 356,87	37 264,31	48 339,72

W związku z wejściem w życie dnia 1 stycznia 2017 r. ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” do kręgu odbiorców usług asystenta rodziny doszły także

kobiety w ciąży, ich rodziny oraz rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Pomoc tym osobom i rodzinom polega m.in. na koordynowaniu poradnictwa i wsparcia możliwego do uzyskania ze strony różnych instytucji.

Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie przyznano 2 takie świadczenia w 2021 r. i 1 świadczenie w 2022 r.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej GOPS przyznawał mieszkańcom **świadczenia rodzinne**. Poniższe tabele prezentują informacje o wartości, rodzajach i liczbie świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023.

Tabela 19. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	957 237,44	781 747,07	858 369,74
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	136	130	145

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Tabela 20. Rodzaj i liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń (w zł)		
	2021	2022	2023
zasiłek rodzinny	1 730	1 202	903
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	9	3	5
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	47	31	11
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	77	59	36
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	71	59	61
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	164	116	128
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	248	211	163
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	339	271	228
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	26	20	10
zasiłek pielęgnacyjny	698	630	599
świadczenie pielęgnacyjne	204	164	205

specjalny zasiłek opiekuńczy	54	29	17
świadczenie rodzicielskie	38	46	49
razem	3 728	2 842	2 409

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Ważną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy przez GOPS były świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ta pomoc finansowa świadczona jest zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 21. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	29	31	17
liczba przyznanych świadczeń	15	18	13
wartość wydatków na świadczenia (zł)	160 327,74	131 117,81	108 541,88

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Wartość wydatków na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które w latach 2021-2023 GOPS w Ustroniu Morskim wypłacał mieszkańcom gminy, malała, natomiast liczba przyznanych świadczeń ulegała wahaniom w trakcie rozpatrywanego okresu.

2.3.1.3. KARTA DUŻEJ RODZINY

W 2023 r. wydano w gminie 65 **Kart Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny (ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny – Dz. U. z 2023 r. poz. 2424) przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzice (rodzic lub małżonek rodzica) mają lub mieli łącznie na utrzymaniu co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Prawo do posiadania Karty przysługuje odpowiednio dziecku: w wieku do 18. roku życia; w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy; bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba wydanych kart	81	73	65

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

2.3.1.4. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej świadczy **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Kolejne tabele przedstawiają dane dotyczące liczby członków GKRPA, opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, a także środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie w latach 2021-2023.

Tabela 23. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	5	5	5

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Ustronie Morskie.

Tabela 24. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023

rodzaj	wartość w zł		
	2021	2022	2023
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	549 172,00	655 362,00	787 367,28

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Ustronie Morskie.

Tabela 25. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie w latach 2021-2023

przeznaczenie	wielkość wydatków (w zł)		
	2021	2022	2023
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	646 506,00	729 502,00	711 807,77
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	2 109,00	3 288,00	4 939,00
na przeciwdziałanie przemocy domowej	10 900,00	11 510,00	14 475,00
razem	659 515,00	744 300,00	731 221,77

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Ustronie Morskie.

W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu oraz występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 26. Działalność GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	5	9	8
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Ustronie Morskie.

W latach 2021-2023 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu, wahała się i wyniosła odpowiednio: 5, 9 i 8 osób. W analizowanym okresie Komisja nie wystąpiła z żadnym wnioskiem do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również Programu Wspierania Rodziny w placówkach oświatowych realizowane były przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie ogólnopolskich kampanii i programów (m.in. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”), pogadanek tematycznych i spotkań ze specjalistami, konkursów oraz projektów promujących zdrowy styl życia, a także pozalekcyjnych zajęć sportowych, kulturalnych, wycieczek, akcji społecznych i integracyjnych. Wykorzystano materiały edukacyjno-informacyjne.

GKRPA w analizowanym okresie nie kontaktowała się z osobami doznającymi przemocy domowej ani nie składała zawiadomień do prokuratury o przestępstwie przeciwko osobom stosującym przemoc domową.

2.3.1.5. POMOC RODZINOM DOTKNIĘTYM PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY

Istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą domową pełni **Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy**. Celem działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego. Zgodnie z postanowieniami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych.

W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić również przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową, kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w ustawie działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych tworzonych w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, wynikających z postanowień ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, mających

na celu udzielenie skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy oraz podjęcie działań wobec osoby stosującej przemoc domową w celu przeciwdziałania przemocy.

Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie przez pracownika odpowiednich służb formularza „Niebieska Karta – A”. Osoba wszczynająca procedurę podejmuje działania interwencyjne mające na celu osobie doznającej przemocy zapewnienie bezpieczeństwa. Osobie doznającej przemocy przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Następnie formularz „Niebieska Karta – A” przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego, gdzie dokument otrzymuje grupa diagnostyczno-pomocowa.

Osobę, która doznała przemocy, zaprasza się na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej, gdzie dokonuje się analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i we współpracy z tą osobą opracowuje się indywidualny plan pomocy albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań. Na posiedzeniu grupy wypełniany jest formularz „Niebieska Karta – C”. Grupa diagnostyczno-pomocowa wzywa osobę stosującą przemoc domową, dokonuje analizy sytuacji i na podstawie danych zawartych w formularzu „Niebieska Karta – D” dokonuje ustaleń dotyczących dalszych działań, zobowiązując osobę stosującą przemoc domową do ich realizacji.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje, gdy ustanie przemoc lub nastąpi rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań. O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty, które w niej uczestniczyły. W okresie dziewięciu kolejnych miesięcy sytuacja osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” jest monitorowana. Zespoły interdyscyplinarne oraz grupy diagnostyczno-pomocowe podejmują działania w ramach swoich kompetencji określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870). Procedura „Niebieskie Karty” przeprowadzana jest niezależnie od innych rodzajów postępowań, w szczególności postępowania karnego, cywilnego czy rodzinnego.

Dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	8	8	7
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	5
liczba spotkań grup roboczych	14	10	32
liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	X	X	10
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	6	3	9

w tym sporządzone przez Policję	5	2	8
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	1	0	0
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	5	2	7
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	0	1	1

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Ustronie Morskie.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej pomoc świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 1 osobie w 2021 r. i ponownie 1 osobie w 2023 r. Jeśli chodzi o pomoc udzielaną z powodu przemocy domowej, były to 4 osoby w rodzinie w 2021 r. i 7 osób w rodzinie w 2023 r. W analizowanym okresie pomocy z powodu narkomanii nie przyznawano.

Na terenie gminy jednostką wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą domową jest (obok GOPS-u, GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego) Klub Promocji Zdrowego Stylu Życia „Uśmiech” w Ustroniu Morskim, który oferuje pomoc w zakresie terapii uzależnień oraz porad psychologicznych i psychiatrycznych.

Do zadań specjalistów należy m.in.: diagnozowanie problemów osób i rodzin, udzielanie pomocy i wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, rozwijanie ich umiejętności psychospołecznych oraz prowadzenie indywidualnych spotkań o charakterze profilaktycznym. Klub świadczy także usługi w zakresie poradnictwa psychologiczno-terapeutycznego dotyczące problemów małżeńskich, rodzinnych, poradnictwa pedagogicznego dla dzieci i młodzieży oraz rodziców w zakresie problemów wychowawczych z dziećmi.

2.3.1.6. EDUKACJA, KULTURA, SPORT I REKREACJA, SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat placówek wychowania przedszkolnego, placówek systemu oświaty, kultury i obiektów sportowo-rekreacyjnych funkcjonujących na terenie gminy.

Tabela 28. Placówki wychowania przedszkolnego działające w gminie (w roku szkolnym 2023/2024)

typ placówki	liczba	liczba dzieci	liczba nauczycieli (etatów)
placówki wychowania przedszkolnego	1	140	38

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Tabela 29. Placówki oświatowe działające w gminie (w roku szkolnym 2023/2024)

typ placówki	liczba	liczba uczniów	liczba nauczycieli (etatów)
szkoła podstawowa	1	340	38
szkoła ponadpodstawowa	0	0	0

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Tabela 30. Placówki kultury w gminie w 2023 r.

typ placówki	liczba
ośrodki kultury	1
światlice	5
biblioteki i filie	1

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Tabela 31. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie w 2023r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty sportowo-rekreacyjne	4
kluby sportowe (łącznie z uczniowskimi)	2
w tym uczniowskie kluby sportowe	1

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Poniższa tabela przedstawia wykaz podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy działających na jej terenie.

Tabela 32. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy działające na jej terenie

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Urząd Gminy	ul. Rolna 2, 78-111 Ustronie Morskie
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Osiedlowa 2b, 78-111 Ustronie Morskie
4.	Zespół Interdyscyplinarny	
5.	Klub Promocji Zdrowego Stylu Życia „Uśmiech”	
6.	Punkt Pomocy Rodzinie	
7.	Posterunek Policji w Ustroniu Morskim	ul. Rolna 2a, 78-111 Ustronie Morskie
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ars Medica”	ul. Osiedlowa 2b, 78-111 Ustronie Morskie
9.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ustroniu Morskim	ul. Wojska Polskiego 8, 78-111 Ustronie Morskie
10.	Światlice wiejskie	Gwizd, Kukinka, Kukinia, Rusowo, Sianożęty

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

W 2023 r. w gminie Ustronie Morskie funkcjonowała 1 parafia Kościoła rzymskokatolickiego. Dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 33. Parafia rzymskokatolicka na terenie gminy w 2023 r.

nazwa	adres
Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	ul. Bolesława Chrobrego 10, 78-111 Ustronie Morskie

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim i Diecezji Koszalińsko-Kołoברזeskiej.

Parafia rzymskokatolicka w gminie Ustronie Morskie wchodzi w skład dekanatu kołoברזeskiego przynależącego do diecezji koszalińsko-kołoברזeskiej. Na poziomie diecezji działalność i współpracę parafialnych oraz rejonowych doradców życia rodzinnego koordynuje **Referat Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezjalnej. Diecezjalnego Doradcę Życia Rodzinnego** powołuje Biskup Diecezjalny na wniosek Diecezjalnego Duszpasterza Rodzin. Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia, posiadają też wiedzę, gdzie można uzyskać profesjonalną pomoc w różnych sytuacjach tego wymagających.

Diecezjalne Duszpasterstwo Rodzin Kurii Biskupiej Diecezji Koszalińsko-Kołoברזeskiej (ul. kard. Wyszyńskiego 25, 75-062 Koszalin) zajmuje się wspieraniem rodzin, małżeństw i osób samotnych oraz rodzin w kryzysie. Funkcję diecezjalnego duszpasterza rodzin pełni ks. mgr Piotr Wieteska (tel. 696 092 955, e-mail: wieteska@koszalin.opoka.org.pl), a diecezjalnej doradczynie życia rodzinnego mgr inż. Barbara Kwiatosz-Kalinowska (tel. 94 343 87 34, e-mail: bkk@koszalin.opoka.org.pl). Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia, posiadają wiedzę, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc w różnych sytuacjach tego wymagających.

Pomoc dzieciom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych świadczy również Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołoברזeskiej (m.in. Szkolne Koła Caritas, Parafialne Zespoły Caritas, Dom Samotnej Matki, Świetlica Środowiskowa).

2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY

Mieszkańców gminy obejmują zasięgiem swego działania jednostki powiatowe. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kołoברzegu** w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 34. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	2	5
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-	0	0	0

wychowawczych			
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	0	2	5
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	0	0	2
liczba usamodzielnionych dzieci z gminy	0	0	0
liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	0	0	5

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu.

Pomoc dzieciom i młodzieży z terenu gminy oraz ich rodzicom świadczy także **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kołobrzegu**. Poradnia udzieliła pomocy w zakresie: działań diagnostycznych dotyczących trudności szkolnych, emocjonalnych, motywacyjnych, działań terapeutycznych, działań profilaktycznych, doradztwa rodzinnego, indywidualnych konsultacji, porad dotyczących problemów rodzinnych, niepełnosprawności, informacji o placówkach pomocowych pracujących na rzecz rodziny, w tym takich, w których można uzyskać pomoc prawną. W 2023 r. udzielono wsparcia 56 dzieciom z terenu gminy.

Poniższa tabela zawiera wykaz podmiotów spoza gminy, świadczących wsparcie ludności z terenu gminy Ustronie Morskie.

Tabela 35. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy Ustronie Morskie usytuowane poza gminą w 2023 r.

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Piastowska 9, 78-100 Kołobrzeg
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Grottgera 11, 78-100 Kołobrzeg
3.	Powiatowy Urząd Pracy	ul. Katedralna 46, 78-100 Kołobrzeg
4.	Komenda Powiatowa Policji	ul. Kilińskiego 20, 78-100 Kołobrzeg
5.	Sąd Rejonowy	ul. Katedralna 13, 78-100 Kołobrzeg
6.	Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej	
7.	Prokuratura Rejonowa	ul. Waryńskiego 8, 78-100 Kołobrzeg
8.	Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej	ul. Biskupa Czesława Domina 8, 75-065 Koszalin
9.	Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu	ul. Okopowa 15, 78-100 Kołobrzeg

Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

2.4. BADANIA ANKIETOWE

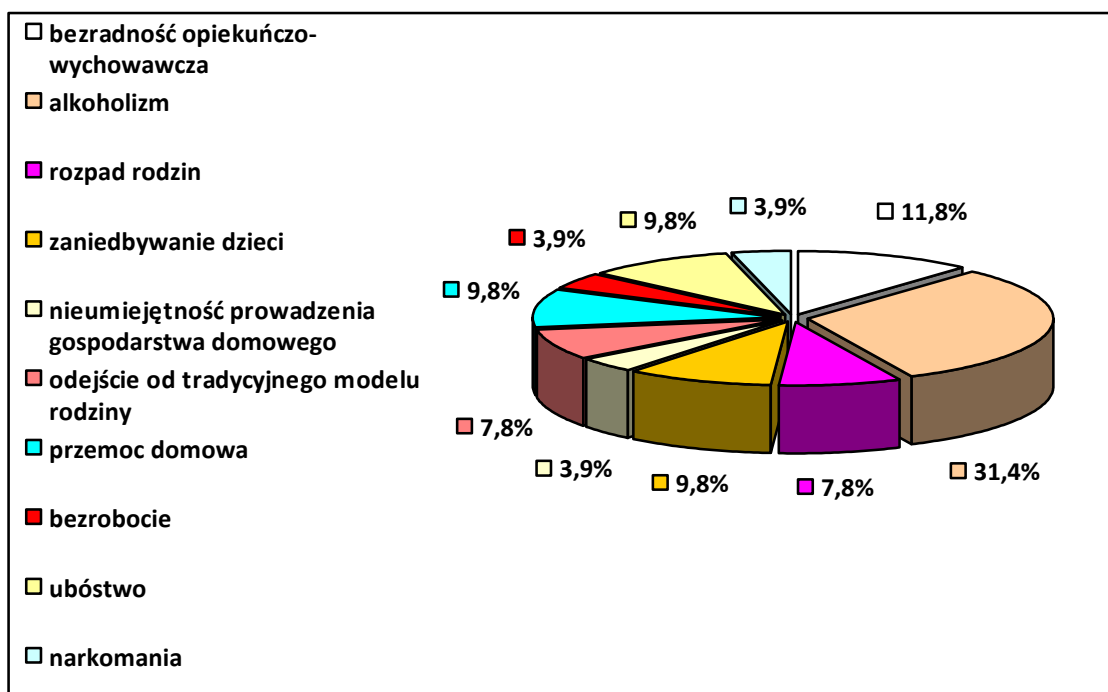
Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została pogłębiona z pomocą badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców i w placówce systemu oświaty funkcjonującej na terenie gminy.

2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

Do analizy przedłożono w sumie 29 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie.

Respondentów poproszono o wskazanie problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie i rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska w Pani/Pana ocenie najbardziej uwidaczniają się w gminie?

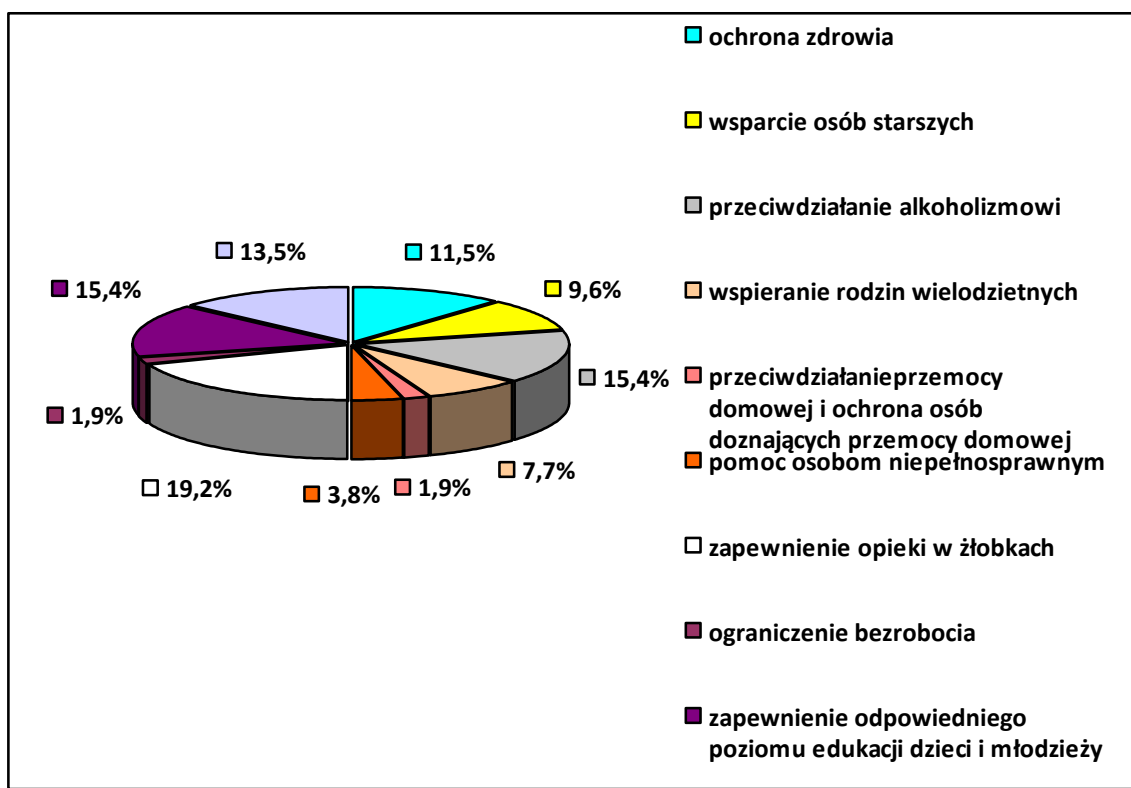
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Pytanie dotyczące problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Ankietowani najczęściej wymieniali alkoholizm (31,4%), bezradność opiekuńczo-wychowawczą (11,8%), ubóstwo, przemoc domową i zaniedbywanie dzieci (po 9,8%). W dalszej kolejności wymieniali odejście od tradycyjnego modelu rodziny oraz rozpad rodzin (po 7,8%), a także bezrobocie, narkomanię i nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego (po 3,9%).

W następnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w jakich działania podejmowane i skierowane do rodzin bądź oferowane im wsparcie są najbardziej niezadowolające. W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom w gminie jest najmniej zadowolająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: zapewnienie opieki w żłobkach (19,2%), przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji dzieci i młodzieży (po 15,4%), przeciwdziałanie ubóstwu (13,5%), ochrona zdrowia (11,5%), wsparcie osób starszych (9,6%), a także wspieranie rodzin wielodzietnych (7,7%), pomoc osobom niepełnosprawnym (3,8%) oraz ograniczenie

bezrobocia i przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrona osób doznających przemocy domowej (po 1,9%). Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 2. W jakich obszarach należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, by poprawić jakość życia i kondycję rodzin zamieszkujących teren gminy?

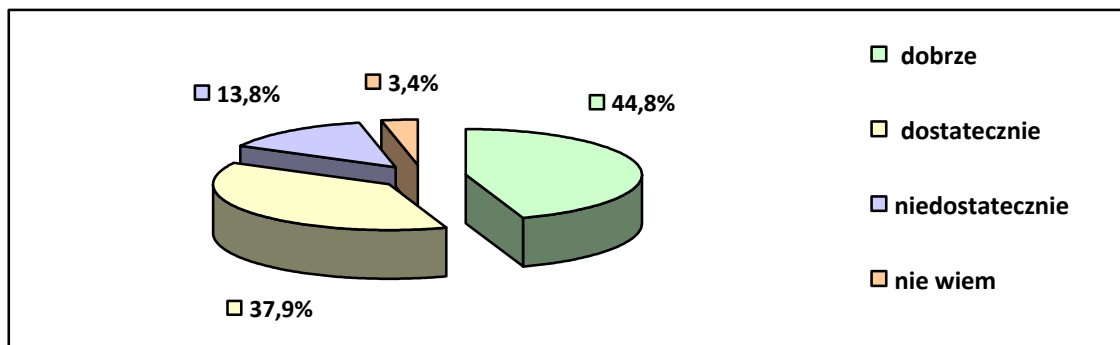

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Badanie ankietowe pozwoliło też poznać opinie jego uczestników na temat oferty w zakresie edukacji oraz zaspokajania potrzeb w zakresie opieki przedszkolnej i opieki w żłobkach. Według 65,5% ankietowanych oferta w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 nie zaspokaja potrzeby mieszkańców. Przeciwnego zdania było zaledwie 6,8% badanych, a 27,7% respondentów nie przedstawiło opinii w tej sprawie. Jeśli chodzi o kwestię opieki przedszkolnej w gminie, to zdaniem 51,7% ankietowanych potrzeby mieszkańców w tym obszarze są zaspokajane. Jednocześnie 31% badanych nie podzielało tej opinii. Trudności z odniesieniem się do tej kwestii miało 17,3% pytanych.

Bardzo pozytywnie oceniono ofertę edukacyjną szkół w gminie. Według 44,8% badanych jest ona dobra, a kolejne 37,9% ankietowanych przyznało, że jest dostateczna. Jednocześnie 13,8% respondentów stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Rozkład uzyskanych odpowiedzi w zakresie oferty edukacyjnej prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Jak Pani / Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

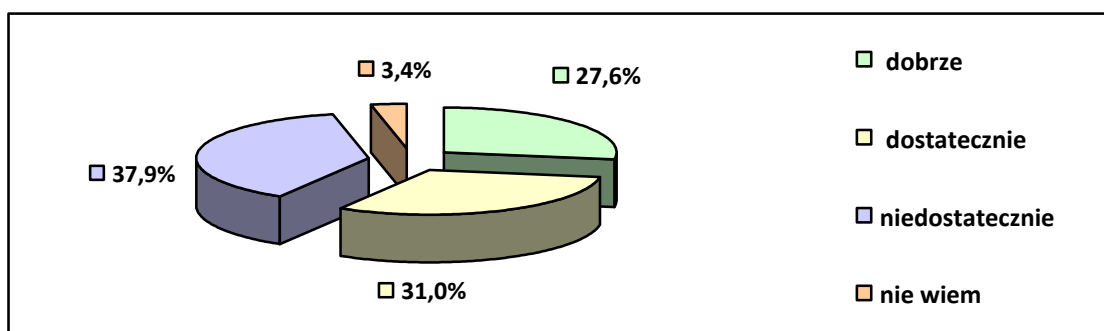

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Badanie ankietowe uwzględniało również ocenę oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej oraz oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Uczestnicy badania pozytywnie ocenili atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie. 31% ankietowanych uznało ją za dostateczną, a kolejne 24% respondentów przyznało, że jest dobra. Jednocześnie 37% badanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna, a 8% badanych nie wyraziło opinii w tek kwestii. Oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji także została oceniona pozytywnie. Jako dostateczną uznało ją 37% badanych, zaś jako dobrą oceniło ją 44% respondentów, a 19% ankietowanych przyznało, że jest ona niedostateczna.

Jeśli chodzi o ocenę oferty w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców, to łącznie 58,6% uczestników badania uznało ją za dostateczną i dobrą, a jednocześnie 37,9% ankietowanych stwierdziło, że jest niedostateczna. Uzyskane wyniki ankiety odnoszące się do ochrony zdrowia prezentuje poniższy wykres.

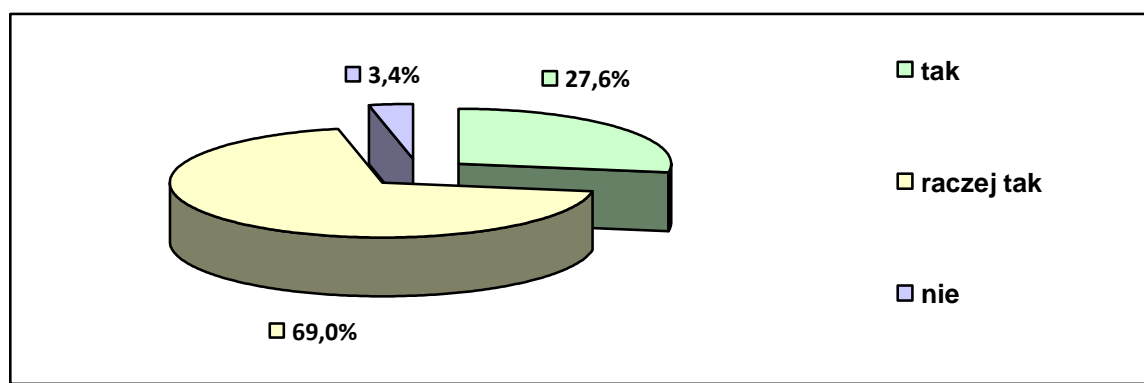
Wykres 4. Jak Pani / Pan ocenia funkcjonalność i jakość oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W badaniu poruszono także kwestię poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. 96,6% respondentów stwierdziło, że w miejscu zamieszkania czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 5. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy funkcjonowania rodzin. Odpowiadając, ankietowani szczególny nacisk położyli na rozszerzenie oferty w zakresie ochrony zdrowia. Za równie ważne uznano zwiększenie oferty zajęć kulturalnych dla dzieci, wdrażanie programów profilaktycznych dotyczących uzależnień i zagrożeń związanych z nadużywaniem mediów oraz zapewnienie opieki wychnieniowej dla osób opiekujących się chorymi lub niepełnosprawnymi członkami rodziny.

2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Informacje, które pomogły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań i zjawisk patologicznych uzyskano, poddając analizie ankietę wypełnioną przez dyrektora Szkoły Podstawowej im. M. Konopnickiej w Ustroniu Morskim.

Do szkoły biorącej udział w niniejszym badaniu ankietowym uczęszczało w roku szkolnym 2023/2024 ogółem 340 uczniów i wychowanków. Zatrudniano tam w tym czasie 38 nauczycieli. Uczniowie szkoły mogli skorzystać z pomocy pedagoga, logopedy i porad doradcy zawodowego. Szkoła zapewniała dostęp do Internetu, sali gimnastycznej oraz boiska sportowego. W placówce prowadzone było dożywianie uczniów. Szkoła zapewniała opiekę w ramach zajęć świetlicowych, miała w swojej ofercie także zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zajęcia dodatkowe.

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano, wypełniając zamknięte katalogi zachowań negatywnych i zjawisk patologicznych oraz dysfunkcji i patologii, obejmujące 12 (w odniesieniu do środowiska szkolnego) i 6 (w odniesieniu do otoczenia rodzinnego) zmiennych. W badaniu stwierdzano ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje

na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów zawierają poniższe tabele.

Tabela 36. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2022/2023

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	liczba stwierdzonych przypadków
palenie papierosów	0
sięganie po alkohol	0
sięganie po narkotyki	0
niszczenie mienia szkolnego	0
kradzieże na terenie szkoły	0
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	0
udział w grupach negatywnych	0
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	1
autoagresja	0
ucieczki z domu	0
przestępczość ujawniona	0
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	4

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówce oświatowej gminy.

Tabela 37. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z gminy

rodzaj zjawiska	liczba ujawnionych przypadków
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2
zaniedbanie dziecka	0
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	2
przemoc domowa	0
wykorzystywanie seksualne dzieci	0
przestępczość	0

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówce oświatowej gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano 1 przypadek agresji i przemocy w grupie rówieśniczej oraz 4 przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego.

Przedstawiciel badanej placówki nie zauważył wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ciągu ostatnich trzech lat.

Jeśli chodzi o zjawiska dysfunkcji i patologii w otoczeniu rodzinnym uczniów, uczestnik badania stwierdził 2 przypadki bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz 2 przypadki uzależnień.

Przedstawiciel ankietowanej placówki nie dostrzegł wzrostu liczby przypadków dysfunkcji i zjawisk patologicznych w rodzinach uczniów na przestrzeni trzech ostatnich lat.

Pomoc, jaką placówka oferuje uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu dożywiania w formie obiadów, jak również pomocy materialnej (dofinansowanie do wyjazdów), a także pomocy rzeczowej (np. pomoce szkolne). Szkoły organizują akcje charytatywne i zbiórki na rzecz potrzebujących (odzież, paczki świąteczne). Ponadto dzieci z rodzin ubogich mogą liczyć na opiekę w ramach zajęć świetlicowych, zajęcia dodatkowe oraz wsparcie pedagogów i psychologów szkolnych.

Pomoc, jaką placówka oferuje uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy domowej przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami i psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Dzieci mogą również korzystać z porad i konsultacji pedagogów i psychologów szkolnych oraz wsparcia wychowawców i nauczycieli. Placówki zapewniają opiekę świetlicową, zajęcia profilaktyczne oraz specjalistyczne konsultacje, organizują także warsztaty rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

Placówka podejmuje różne działania profilaktyczne adresowane do uczniów. Są to m.in. przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie ogólnopolskich kampanii, programów (m.in. „Cukierki”, „Trzymaj Formę”, „Unplugged”). W szkołach odbywają się pogadanki, spotkania i prelekcje oraz zajęcia profilaktyczne.

Do instytucji i organizacji, z którymi placówka najczęściej współpracuje, uczestnicy badania zaliczyli: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komendę Powiatową Policji, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Straż Pożarną, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, Gminną Bibliotekę Publiczną.

2.5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: **Strengths** – mocne strony, **Weaknesses** – słabe strony, **Opportunities** – szanse i **Threats** – zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stały się następujące obszary: rodzina, dziecko i

młodzię, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne oraz kapitał społeczny i ludzki.

RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • funkcjonowanie na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – świetlice opiekuńczo-wychowawcze z programem profilaktycznym • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową • zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na terenie gminy • inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> • brak chęci współpracy ze strony osób, które potrzebują pomocy • niska motywacja do zmian
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • nienasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i niewzrastająca liczba rodzin niewydolnych wychowawczo • niewzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • posiadanie możliwości tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy • wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą domową • niewzrastająca liczba przypadków przemocy domowej • zmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> • brak zainteresowania społecznego tematyką przemocy

Analiza uwarunkowań dla obszaru *rodzina, dziecko i młodzież, przemoc domowa* zwraca uwagę na wyłączość mocnych stron, którymi są głównie: wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, funkcjonowanie na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – świetlice opiekuńczo-wychowawcze z programem profilaktycznym, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób

dotkniętych przemocą domową na terenie gminy, a także inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień i przemocy domowej wśród uczniów • prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba kampanii promujących alkohol i palenie tytoniu • złe wzorce kulturowe • nasilenie chorób psychicznych
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania wśród mieszkańców gminy zdrowym trybem życia • niezwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • niewzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi • niewzrastająca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • brak zagrożenia przestępczością wśród nieletnich 	<ul style="list-style-type: none"> • brak zainteresowanie zdrowym trybem życia • wzrost liczby osób uzależnionych • nowe środki odurzające i ich powszechna dostępność • zagrożenie przestępczością

Analiza uwarunkowań dla obszaru *zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne* wskazuje wyłącznie mocne strony: inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień i przemocy domowej wśród uczniów oraz prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • wzrastający poziom i jakość życia mieszkańców w ostatnich latach • podejmowanie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zubożenie mieszkańców • wysokie koszty życia • ograniczona oferta szkoleniowa

<ul style="list-style-type: none"> dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych, w tym dotyczących przemocy domowej poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> potencjał gminy zapewniający jej rozwój oraz umożliwiający odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia jej mieszkańców zmniejszająca się liczba osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją niezwiększające się zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej dysponowanie środkami umożliwiającymi zwiększanie poziomu kwalifikacji kadr pomocowych 	<ul style="list-style-type: none"> spadek zainteresowania turystyką mający wpływ na zmniejszenie się dochodów gminy i mieszkańców

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** uwypukla mocne strony, którymi są głównie: wzrastający poziom i jakość życia mieszkańców w ostatnich latach, podejmowanie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej, jak również dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej. Należy także podkreślić możliwość podnoszenia przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych, w tym dotyczących przemocy domowej, poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego.

2.6. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU

Przystępując do opracowania Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ustronie Morskie na lata 2025-2027, dokonano oceny stopnia wdrożenia poprzednio obowiązującego Programu. W tym celu powołano Zespół Oceniający złożony z przedstawicieli instytucji biorących udział w realizacji założeń programu. Uwzględniając całokształt działań podjętych w ramach realizacji Programu, Zespół Oceniający, wykorzystując pięciopunktową skalę ocen skonstruowaną tak, że poszczególnym jej stopniom przypisano określenia wyrażające osiągnięte efekty realizacji programu, przyjął ocenę ogólną na poziomie 5, co wskazuje na zrealizowanie wszystkich założeń programowych.

Zespół wskazał osiągnięcia w realizacji założeń programowych, jakie odnotowano, jak również przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach programu:

- postawione cele zrealizowano, osiągając zakładane rezultaty.

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania:

- wszelkie działania integrujące społeczność lokalną, w tym pikniki rodzinne, warsztaty kulinarne, artystyczne, inicjatywy propagujące wspólne spędzanie czasu z rodziną.

Działania ocenione najwyżej:

- popularyzacja idei wolontariatu (organizowanie zbiórek, koncertów na rzecz osób potrzebujących, w tym pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy).

Działania ocenione najniżej:

- brak takich działań.

Uzasadnienie przyjętej oceny:

Gmina Ustronie Morskie bardzo dobrze funkcjonuje w obszarze działań profilaktycznych. Mieszkańcy mają dostęp do psychologów, terapeutów i pedagogów. W gminie działają dwie placówki wsparcia dziennego prowadzone przez TPD oddział Koszalin. W placówkach oświatowych poza wiedzą przedmiotową dzieci i młodzież korzystają z programów profilaktycznych, a Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspiera rodziny w kryzysie i borykające się z problemami wychowawczymi (asystent rodziny).

3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Uzyskane wyniki diagnozy problemów rodzin i dzieci na terenie gminy, opartej na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych, analizie SWOT pozwoliły na opracowanie założeń Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ustronie Morskie na lata 2025-2027. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów dotyczących rodzin i dzieci w gminie występujących obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Ustronie Morskie na lata 2025-2027 jest następujący:

Rozwijanie systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny w Gminie Ustronie Morskie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

.

3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH NA RZECZ RODZINY.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin zamieszkujących w gminie ze szczególnym uwzględnieniem rodzin korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.	2025-2027	UG RG GOPS GKRPA ZI placówki przedszkolne placówki oświatowe Policja placówki ochrony zdrowia NGOs Kościół	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwzględnieniem przyczyn - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych - liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia poprzez odpowiednio wczesne zapobieganie pojawiającym się problemom - poprawa sytuacji rodzin - poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin
Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny.	2025-2027	GOPS UG	<ul style="list-style-type: none"> - liczba asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym	2025-2027	GOPS UG	<ul style="list-style-type: none"> - liczba kobiet w ciąży objętych wsparciem 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie wsparcia kobietom w ciąży

uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.		placówki ochrony zdrowia	asystenta rodziny - liczba wypłaconych świadczeń „Za życiem”	powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych
Aktywizacja zawodowa członków rodzin dotkniętych bezrobociem.	2025-2027	GOPS UG PUP NGOs lokalne media	- liczba osób bezrobotnych w gminie, - liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia	- zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie - poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej
Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji dla członków rodzin wymagających wsparcia.	2025-2027	GOPS UG PCPR NGOs Kościoł	- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, - liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich charakteru - liczba rodzin objętych terapią i mediacją	- poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci.	2025-2027	UG RG GOPS placówki oświatowe placówki przedszkolne placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs Kościoł	- liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - rodzaj podejmowanych działań mających na celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci	- poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób samotnie wychowujących dzieci - podniesienie jakości życia i komfortu osób samotnie wychowujących dzieci - zapewnienie dzieciom

				<p>wychowującym się w rodzinach niepełnych równych szans życiowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie marginalizacji osób samotnie wychowujących
Wspieranie rodzin wielodzietnych.	2025-2027	<p>UG RG GOPS placówki przedszkolne placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs Kościoł</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających ze wsparcia w postaci Karty Dużej Rodziny - liczba dzieci w rodzinach korzystających z Karty Dużej Rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości życia i komfortu rodzin wielodzietnych - zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach wielodzietnych równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji rodzin wielodzietnych
Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną.	2025-2027	<p>GOPS PCPR ROPS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj odbytych szkoleń 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników instytucjonalnej pomocy społecznej, członków ZI i GKRPA. - podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy - poprawa funkcjonowania rodzin i

				dzieci objętych wsparciem
--	--	--	--	---------------------------

CEL OPERACYJNY 2.: WSPIERANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.	2025-2027	UG RG GOPS	- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, - liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie rodzinnym	- poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe placówki kultury świetlice	- liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć - liczba uczestników	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia w celu umożliwienia im realizacji prawa do kształcenia.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe	- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym - liczba godzin	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Realizowanie programów profilaktycznych, wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.	2025-2027	placówki oświatowe GKRPA GOPS PPP	- liczba i rodzaj programów profilaktycznych - liczba uczestników	- kształtowanie prawidłowych postaw życiowych - eliminowanie niekorzystnych zjawisk mających wpływ na rozwój dzieci

				i młodzieży
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	2025-2027	GOPS UG placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury NGOs Kościoł	- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem, - liczba i rodzaj podjętych działań	- wyrównywanie szans edukacyjnych - przeciwdziałanie marginalizacji dzieci z rodzin ubogich
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe NGOs GOPS	- liczba uczniów - rodzaj wsparcia (nagrody, wyróżnienia)	- motywowanie do zdobywania wiedzy - wzmacnianie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu lokalnego
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe placówki kultury świetlice jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej - poszerzanie możliwości spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - integrowanie społeczności lokalnej - stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań
Realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych,	2025-2027	placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne	- liczba i rodzaj zrealizowanych projektów - liczba uczestników	- poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku

np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.		GOPS NGOs		zamieszkania
Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych.	2025-2027	placówki oświatowe placówki kultury GOPS NGOs Kościoł lokalne media	- liczba i rodzaj zrealizowanych działań - liczba wolontariuszy	- wzmacnianie kompetencji społecznych - wzmacnianie solidarności społecznej - poprawa funkcjonowania osób i grup, na rzecz których podejmowany jest wolontariat

CEL OPERACYJNY 3.: PROMOCJA RODZINY I PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM ZAGRAŻAJĄCYM JEJ PRAWIDŁOWEMU FUNKCJONOWANIU.

Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje, edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	2025-2027	UG RG GOPS GKRPA placówki oświatowe placówki kultury świetlice NGOs PPP PCPR media lokalne Kościoł	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba osób objętych działaniami	- zwiększenie kompetencji rodzinnych - zmiana pokutujących stereotypów na temat ról, jakie mają do spełnienia członkowie rodziny, - poprawa i umocnienie wizerunku rodziny
Wzmacnianie więzi rodzinnych	2025-2027	UG RG	- liczba imprez - liczba uczestników	- wzmocnienie więzi rodzinnych

i pokoleniowych, m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.		GOPS placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury NGOs media lokalne Kościoł		i społecznych - budowa dialogu międzypokoleniowego - wzmocnienie poczucia przynależności do społeczności lokalnej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym - integrowanie społeczności lokalnej
Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i zapobieganie jej skutkom oraz działań interwencyjnych.	2025-2027	ZI GKRPA GOPS placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego Policja PCPR placówki ochrony zdrowia	- liczba procedur Niebieska Karta - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy domowej	- zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą - poprawa komfortu funkcjonowania rodzin
Podejmowanie na terenie gminy, w tym szczególnie w placówkach oświatowych, działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym na temat uzależnień oraz przestępczości i jej skutków.	2025-2027	GKRPA ZI GOPS placówki oświatowe placówki kultury świetlice jednostki sportowo-rekreacyjne placówki ochrony zdrowia Policja NGOs	- liczba i rodzaj działań - liczba i kategoria adresatów i uczestników objętych działaniami	- ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej - kształtowanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży - pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych

				- poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
--	--	--	--	--

CEL OPERACYJNY 4.: ZAPEWNIENIE RODZINOM I DZIECIOM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego jednostki sportowo-rekreacyjne placówki kultury świetlice GOPS placówki ochrony zdrowia NGOs PPP PSSE	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki ochrony zdrowia	- liczba zorganizowanych badań - liczba dzieci i młodzieży objętych badaniami stanu zdrowia	- możliwość szybszego reagowania na zagrożenie mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Organizowanie bezpłatnych badań dla mieszkańców gminy.	2025-2027	UG RG placówki ochrony zdrowia	- liczba i rodzaj zorganizowanych badań - liczba uczestników	- możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające

				<p>wpływ na stan zdrowia</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców
<p>Realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki zdrowotnej.</p>	2025-2027	<p>placówki oświatowe GKRPA ZI GOPS Policja PPP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zajęć - liczba uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie świadomości dzieci i młodzieży na temat wpływu uzależnień na zdrowie i życie człowieka - poszerzenie wiedzy o negatywnym wpływie przestępczości na życie społeczne - budzenie wrażliwości na kwestie agresji i przemocy - uczenie umiejętności zachowań w sytuacjach kryzysowych - budowa pozytywnych wzorców zachowań w grupie rówieśniczej i w otoczeniu rodzinnym
<p>Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród rodziców w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom</p>	2025-2027	<p>placówki oświatowe Policja Kościół</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - wzrost świadomości rodziców na temat

i młodzieży oraz przeciwdziałania patologiom.				zagrożeń
Współpraca z Policją w zakresie eliminowania zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, oraz zapewniania bezpieczeństwa na drodze	2025-2027	UG RG Policja	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przestępstw popełnionych na terenie gminy, w tym przez nieletnich - liczba podjętych działań w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego - liczba zrealizowanych inwestycji drogowych w celu podniesienia bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci - eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy - wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców

CEL OPERACYJNY 5.: INTEGROWANIE I DOSKONALENIE LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZIN.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę jednostek organizacyjnych gminy, GKRPA, ZI, placówek	2025-2027	UG RG GOPS GKRPA ZI placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie - pobudzanie aktywności społecznej - skuteczniejsze

ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych Kościoła i związków wyznaniowych.		i wychowania przedszkolnego placówki kultury świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki ochrony zdrowia NGOs Kościoł, związki wyznaniowe		motywowanie do zmiany w rodzinach przeżywających trudności - wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach dotkniętych problemami - poprawa kondycji i jakości funkcjonowania rodzin - wzmacnianie potencjału rodzin
Rozwijanie i doskonalenie form współpracy z Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.	2025-2027	UG RG GOPS ZI GKRPA placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego Prokuratura Sąd Rejonowy Policja PCPR PPP	- rodzaj podjętych działań	- poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci z terenu gminy - szybsze reagowania na zagrożenia wpływające na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i dzieci z terenu gminy
Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy.	2025-2027	podmioty, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI	- liczba procedur „Niebieskie Karty” - liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie	- przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy domowej - poprawa funkcjonowania rodzin

			Karty”, - liczba osób w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” - liczba osób stosujących przemoc skierowanych do udziału programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych.	doznających przemocy i zagrożonych przemocą
--	--	--	--	---

Legenda

UG – Urząd Gminy

RG – Rada Gminy

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

NGOs – organizacje pozarządowe

4. REALIZACJA PROGRAMU

4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordinatorem programu będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, związki wyznaniowe i społeczność lokalna.

4.2. FINANSOWANIE

Źródłami finansowania działań wyznaczonych w Programie będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, środki pozyskane od sponsorów indywidualnych.

4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring programu będzie prowadzony z wykorzystaniem informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy, uzyskiwanych od podmiotów i partnerów uczestniczących w realizacji zadań. Celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, założenia będą weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości i będzie opierać się na następujących kryteriach:

- kryterium trafności – pozwoli ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym programem i realnym potrzebom odbiorców;
- kryterium skuteczności – pozwoli ocenić, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele programu zdefiniowane na etapie planowania;

- kryterium trwałości efektów – pozwoli ocenić, czy rezultaty osiągnięte w ramach programu mogą trwać po jego zakończeniu, a także czy możliwe jest długotrwałe utrzymanie się wpływu programu na prawidłowe funkcjonowanie rodzin z terenu gminy.

Zebrane informacje zostaną wykorzystane do opracowania sprawozdania podsumowującego cały okres realizacji programu, zawierającego wnioski i rekomendacje na przyszłość. W myśl art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku sprawozdanie roczne za poprzedni rok z realizacji Programu Wspierania Rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadania przedstawi Radzie Gminy i Wójtowi Gminy Ustronie Morskie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do dnia 31 marca każdego roku.

Trudno na obecnym etapie oszacować zagrożenia, jakie mogą wystąpić w trakcie wdrażania założeń Programu, niemniej monitorowanie tych zagrożeń na poziomie lokalnym z pewnością ma szansę przyczynić się do złagodzenia niekorzystnych tendencji, ale też może wymagać zwiększonych nakładów finansowych i większego zaangażowania instytucjonalnego i społecznego, by przeciwdziałać niepożądanym zjawiskom mającym wpływ na jakość i kondycję życia mieszkańców gminy.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	7
Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023	9
Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023	10
Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2021-2023.....	10
Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2023	10
Tabela 6. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2021-2023	11
Tabela 7. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2021-2023	11
Tabela 8. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2021-2023	12
Tabela 9. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2021-2023	13
Tabela 10. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej mieszkańcom gminy w latach 2021-2023	14
Tabela 11. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023	14
Tabela 12. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023	14
Tabela 13. Rodzaje wsparcia udzielanego przez GOPS w latach 2021-2023	15
Tabela 14. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2021-2023	16
Tabela 15. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS-ie (w zł) w latach 2021-2023	16
Tabela 16. Piecza zastępcza w gminie w latach 2021-2023.....	16
Tabela 17. Rodziny objęte opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2023	16
Tabela 18. Asystentura rodziny w gminie w latach 2021-2023	17
Tabela 19. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023	18
Tabela 20. Rodzaj i liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023.....	18
Tabela 21. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2021-2023	19
Tabela 22. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2023	19
Tabela 23. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023	20
Tabela 24. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023	20
Tabela 25. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie w latach 2021-2023.....	20
Tabela 26. Działalność GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.....	20
Tabela 27. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021-2023.....	22
Tabela 28. Placówki wychowania przedszkolnego działające w gminie (w roku szkolnym 2023/2024)	23
Tabela 29. Placówki oświatowe działające w gminie (w roku szkolnym 2023/2024).....	24
Tabela 30. Placówki kultury w gminie w 2023 r.	24
Tabela 31. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie w 2023r.	24
Tabela 32. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy działające na jej terenie	24
Tabela 33. Parafia rzymskokatolicka na terenie gminy w 2023 r.	25
Tabela 34. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023	25
Tabela 35. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy Ustronie Morskie usytuowane poza gminą w 2023 r.	26
Tabela 36. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2022/2023	31
Tabela 37. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z gminy	31
Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska w Pani/Pana ocenie najbardziej uwidaczniają się w gminie?.....	27
Wykres 2. W jakich obszarach należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, by poprawić jakość życia i kondycję rodzin zamieszkujących teren gminy?	28
Wykres 3. Jak Pani / Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	29

Wykres 4. Jak Pani / Pan ocenia funkcjonalność i jakość oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie?	29
Wykres 5. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?.....	30